

Ochtendoefeningen op het dak van de Itten School, Berlijn 1931
(Johannes-Itten-Stiftung, Kunstmuseum Bern)

Occasionals I

A Breathing Bulb
Ian Whittlesea

13.04.—04.05.2024

Tlön Projects is verheugd de tentoonstelling *A Breathing Bulb* van de Britse kunstenaar Ian Whittlesea aan te kondigen. De tentoonstelling is de eerste uit een reeks van drie Occasionals die dit jaar in samenwerking met Rongwong in Amsterdam wordt gerealiseerd. Binnen dit tentoonstellingsconcept, een jaarlijks terugkerend onderdeel van het Satellietprogramma, wordt een enkel kunstwerk uit de *denkbeeldige collectie* van Tlön Projects op een specifieke locatie voor het voetlicht gebracht.

Het idee voor de Occasionals is voortgekomen uit een uitspraak van de Amerikaanse kunstenaar Mark Rothko, die in 1959 in Cornwall (VK) verbleef en een in onbruik geraakte Methodistenkapel ging bekijken, met het idee om deze te kopen als ruimte om zijn schilderijen te tonen: *It would be good if little places could be set up all over the country, like a little chapel, where the traveller or wanderer, could come for an hour to meditate on a single painting...*

Geïnspireerd door een foto van Johannes Itten, voormalig docent en grondlegger van de Vorkurs aan het Bauhaus in Weimar (1919—1923), waarop te zien is dat hij adem- en lichaamsoefeningen praktiseert met zijn studenten, heeft Ian Whittlesea zich verdiept in de geschiedenis en praktijken van de esoterische Mazdaznan beweging, die aan het einde van de 19e eeuw werd opgericht door Dr. Otomon Zar-Adusht Ha'nish. Itten was een toegewijd volgeling van deze mystieke stroming, een gemoderniseerde vorm van het eeuwenoude Zoroastrisme.

Ahura Mazda de hoogste spirit van het Zoroastrisme wordt geassocieerd met licht en wijsheid. Thomas Edison die daar kennis van had genomen vernoemde de eerste gloeilamp Mazda naar dit opperwezen. Er wordt ook gezegd dat Edison diep beïnvloed was door de leer van Dr. Otomon Zar-Adusht Ha'nish. Whittlesea heeft deze Mazda gloeilampen, die vanaf 1909 door Edison's bedrijf General Electric werden geproduceerd, de afgelopen 15 jaar verzameld.

Een enkele iconische Mazda gloeilamp hangt in de ruimte en wordt langzaam intens helder om vervolgens in hetzelfde tempo terug te dimmen naar volledige duisternis. Het ritme van de lamp is hetzelfde als het ritme van een rustige, diepe ademhaling. De lamp werkt ononderbroken, 22 dagen lang. Overdag is hij subtiel aanwezig, maar tijdens de donkere uren transformeert hij de ruimte in een lichtbaken, zichtbaar vanaf de straat.

Binnen zijn artistieke praktijk onderzoekt Ian Whittlesea de wijze

waarop conceptuele kunst de fysiologische en psychische toestand van de kijker direct kan veranderen. *A Breathing Bulb* (2014) gaat niet zozeer over het object, of het staren in de lege ruimte. Het gaat veeleer over het overstijgen van het vermogen van de beschouwer om te kijken, om waar te nemen, teneinde voorbij de tastbare realiteit te geraken en dientengevolge een immateriële sensibiliteit te ervaren. De gloeilamp spreekt tot ons in een meditatieve taal en nodigt ons uit een staat van transcendentie te betreden. Opgaand in het licht reageren we op zijn roep en ademen we mee.

Ian Whittlesea (1967, VK) woont in Londen. Zijn werk neemt vele vormen aan, van nauwgezette schilderijen tot gedrukte boeken, efemere posters en transiënte projecties, en verkent de relaties tussen taal, licht, beeld en diagram zowel op de pagina als in de wereld.

In de afgelopen 25 jaar heeft hij in zijn publicaties en tentoonstellingen parallellen getrokken tussen wat iemand ervaart bij het maken of waarnemen van kunst en verslagen uit eerste hand van transcendent ervaringen. Gebruikmakend van teksten van esoterische stromingen die stellen dat zelfrealisatie voortkomt uit controle over de ademhaling en het lichaam, heeft hij getracht de uitspraak van Sol LeWitt te verhelderen: *Conceptual artists are mystics rather than rationalists. They leap to conclusions that logic cannot reach.*

Occasionals I

Ian Whittlesea
A Breathing Bulb
13.04—04.05.2024

Curatoren:

Chris Bestebreurtje en Petra Kuipers

Locatie:

Rongwong – centrum voor kunst en theorie
Binnen Bantammerstraat 2, Amsterdam, Nederland

Openingstijden:

Vrijdag en zaterdag: 14.00—18.00 uur

Publiek Programma:

13.04.2024
Opening, 16.00—19.00 uur

04.05.2024

Finissage, 16.00—19.00 uur

Mede mogelijk gemaakt door:

AFK (Amsterdams Fonds voor de Kunst), Kervahut—Collection Laurent Fiévet, Mondriaan Fonds

Voor meer informatie en afbeeldingen: enter@tlnprojects.org

Abonneer u op onze [nieuwsbrief](#)

Follow us on Facebook and Instagram